

Palveluiden järjestämisen lautakunnan lausunto hyvinvointialueohjelmasta 30.8.2023

Palveluiden järjestämisen lautakunta:

Sari Silventoinen, KOK, puheenjohtaja,
Pirjo Komulainen, SDP, varapuheenjohtaja

Visa Tarikka, KOK
Mia Rundgren, KOK
Riina Mattila, KOK
Tuula Latosuo, SDP
Kim Kiuru, SDP
Lauri Kämäri, SDP
Satu Lampi, PS
Tom Boman, PS
Anna Pulkkinen, KESK
Reijo Tilvis, KESK
Aki Korpela, VIHR
Lotta Vainiola, VAS
Mira Lehtinen, SIT

Yleisellä tasolla lautakunta on tyytyväinen hyvinvointialueohjelmaan sekä sen laajuuteen. Lautakunta pitää ohjelmassa esiin nostettuja tavoitteita keskeisinä ja hyvinä. Toisaalta ylätason ohjelmana siitä puuttuu konkretiaa, jonka avulla siinä asetettujen tavoitteiden saavuttamista voisi realistisesti tässä vaiheessa arvioida. Ohjelma antaa kuitenkin raamit, mihin suuntaan ollaan menossa.

Lautakunta kiinnittää erityisesti huomiota palvelujen saavutettavuuden ja saatavuuden varmistamiseen tulevaisuudessa koko hyvinvointialueen laajuisesti. Päättäjät toivovat päätöksenteon tueksi enemmän tietoa siitä, miten palveluja järjestetään jatkossa, kun palvelujen verkostoa tiivistetään ja palveluja keskitetään. Tarkempi tieto korvaavista palveluista ja tiloista pitäisi olla jo konkreettisempi tässä vaiheessa.

Ikääntyneiden ja vammaisten palvelurakenteen keventäminen herättää huolta. Onko tavoite mahdollista saavuttaa ja samanaikaisesti varmistaa riittävä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen taso näille asiakasryhmille? Myös ikääntyvän väestön kuntoutuksen ja omatoimisuuden ylläpito herättää huolta mahdollisen palveluverkoston muutoksen seurauksena. Yhteisöllisen asumisen lisäämistä pidetään hyvänä, mutta täytyy varmistaa, että ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkojen määrä on myös jatkossa riittävä sitä palvelumuotoa tarvitseville. Neuvolapalveluiden toivotaan myös säilyvän lähipalveluina ja suurimmalle osalle neuvolapalveluiden käyttäjistä kävelymatkan etäisyydellä.

Yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa, erityisesti alueen kuntien, pidetään tärkeänä palvelurakenteen keventämiseen ja yhteisöllisen asumisen lisäämiseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi. Myös asukas- ja asiakaslähtöistä lähestymistapaa ja arviointia toivotaan lisättävän hyvinvointialueohjelmaan vahvemmin, liittyen palvelujen verkoston muutoksiin ja erityisesti niiden arviointiin. Palveluketjuajattelua pidetään hyvänä, mutta yhteistyötä eri toimijoiden ja etenkin erikoissairaanhoidon (HUS) kanssa toivotaan tuotavan vahvemmin esiin.

Painopisteen siirtämistä ennaltaehkäiseviin palveluihin pidetään hyvänä ja tämän toivotaankin säilyvän vahvana tulevaisuudessa kustannusten vähentämiseksi. Myös panostusta sekä digi- että liikkuviin palveluihin pidetään tärkeänä.

Työikäisten osuutta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen käyttäjäryhmänä toivotaan ohjelmassa vahvistettavan erityisesti työssä jaksamisen, työkyvyn ylläpitämisen ja osatyökykyisten palvelutarpeen näkökulmista. Aikuissosiaalityön sekä sosiaalihuollon palvelut tulisi huomioida tasaveroisesti terveyspalveluiden rinnalla ja kunnianhimoisia tavoitteita voidaan asettaa myös sosiaalipalveluihin. Lautakunta toivoo sosiaalityön ennaltaehkäisevän roolin nostamista ohjelmassa enemmän esille. Sosiaalipalvelujen häiriökysyntään tulee myös reagoida.

Henkilöstöohjelmaa ja sille asetettuja tavoitteita ja toimenpiteitä kiitetään ja pidetään hyvinä ja keskeisinä. Samalla pohdittiin kuitenkin toimenpiteiden riittävyttä sosiaali- ja terveydenhuollon osaavan ja riittävän henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi. Henkilöstön hyvinvointi ja työssä viihtyminen on edellytys kaikkien palveluiden järjestämiselle.

Lautakunta toivoo myös, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialue aloittaisi välittömästi jäsenkuntiansa kanssa yhteistyönä joukkoliikenteen kehitystyön. Palveluiden saavutettavuutta ei voi suunnitella pelkästään autoa käyttävien ehdoilla. Kyseessä ei ole vain asiakasnäkökulma, vaan asiassa on kysymys myös työntekijöiden saatavuudesta ja töihin pääsystä. Toimiva joukkoliikenne alueella on väline hyvinvointialueohjelman toteuttamiseen, ei pelkkä kustannus.

